

Θ. Π. Τάσιος

1. Τώρα που οι μεγαλουπόλεις δέν επιτρέπουν τη διαμόρφωση κοινής γνώμης για πρόσωπα, η δέ ένταση του θορύβου των ΜΜΕ ενδέχεται πολλές φορές να αλλοιώνει τις αντιλήψεις μας, η κοινωνία δυσκολεύεται πλέον να διακρίνει τις Κορυφές της. Κι αν ρωτήσετε «γιατί» να θέλει να τις διακρίνει, η απάντηση είναι πολλαπλή: Πρώτον, για να καμαρώνει τα επιτεύγματα της Κοινωνίας-μας, αντί για τη μόνιμη κλάψα. Δεύτερον, για να παινέψουμε αυτές/αυτούς που άνοιξαν δρόμους στον τομέα τους. Κυρίως όμως για να φωτισθούμε λίγο παραπάνω κι εμείς οι άλλοι, για να πάρουμε παράδειγμα – για να τους μιμηθούμε κιόλας αν θέλουμε.

Έλα όμως που κάμποσοι απ' αυτούς τους κορυφαίους, είναι τόσο μετριόφρονες απο φυσικού τους, ώστε αυξάνονται κι άλλο τα εμπόδια για την έγκαιρη γνωριμία-μας με τα επιτεύγματά τους. Το ευρύτερο κοινωνικό όφελος απ' αυτή τη γνωριμία ήθελε να αυξήσει και μια πολύ σημαντική εφημερίδα μιας μεγάλης ξένης Χώρας: Κάθε μέρα, επι 60 χρόνια, δημοσίευε πρωτοσέλιδη τη φωτογραφία (με μια επαρκή λεζάντα) ενός συμπολίτη, επιστήμονα ή εργάτη, με κορυφαία επιτεύγματα.

2. Με αυτήν τη μακρά εισαγωγή, ήθελα να υποστηρίξω ότι μας κάνει καλό να αναμνησθούμε τον βίο του Γιώργου Βέη (του «πατέρα της Δορυφορικής Γεωδαισίας», όπως τον λεν οι ξένοι). Τώρα, μάλιστα που έφυγε απ' τη ζωή, και δέν σκοντάφτομε στην παροιμιώδη σεμνότητά του, γνωστή απ' τα συμφοιτητικά-μας χρόνια – που τον θαύμαζα για τη φυσική-του καλωσύνη, μαζί με την ικανότητά-του να μετατρέπει ενα σπιρτοκούτι σε φωτογραφική μηχανή.

Δέν περιγράφω τις σπουδές-του στη Σορβόνη και στο Ohio – αλλά δέν μπορώ να μη θυμηθώ την κατάπληξή-μου όταν, σε ηλικία 30 ετών, έγινε Σύμβουλος του περίφημου Αστεροσκοπείου Smithsonian των ΗΠΑ. Δέν μου φάνηκε όμως πολύ σπουδαίο ότι την ίδια εποχή έγινε Καθηγητής στο ΕΜΠ (πέντε χρόνια πριν απο μένα) – ήταν ήδη τόσο μεγάλη η αναγνώρισή του.

Και τότε φάνηκε με σαφήνεια ο πατριωτικός πραγματισμός του: Δέν πάει να διαπρέψει ανέτως στα προηγμένα ξένα επιστημονικά Κέντρα – όπως διάφοροι νέοι Καθηγητές του ΕΜΠ το συνήθιζαν τότε · αλλά προετοιμάζει υπομονετικά τις συνθήκες, και ιδρύει εδώ στην πλουσιοκώσταينا το «Κέντρο Παρακολούθησης Τεχνητών Δορυφόρων» του ΕΜΠ, – εκεί έξω στις ερημιές του Διονύσου. Και, μαζί με την Ομάδα του, αποκτά τη διεθνή φήμη του, απο 'δώ, συμμετέχοντας στα σημαντικότερα Διεθνή ερευνητικά προγράμματα Δορυφορικής Γεωδαισίας.

Μια φήμη που αναγνωρίζεται απ' την Διεθνή Ένωση Γεωδαισίας, που του απονέμει το μετάλλιο Levallois των Προέδρων της, απ' το Ομοσπονδιακό Πολυτεχνείο της Ζυρίχης που τον ανακηρύσσει επίτιμο διδάκτορά του, απ' τη Γαλλική Κυβέρνηση που τον τιμά με το παράσημο του Ακαδημαϊκού Φοίνικα, κ.ά.

3. Είπαμε όμως να παρουσιάσουμε μίαν απ' τις Κορυφές της Χώρας. Και, με συμπαθάτε που θα το 'πώ, μια κορυφή με κεφαλαίο κάππα δέν κατακτάται χωρίς και μια απευθείας προσφορά υπηρεσιών στο Λαό μας. Ο Βέης ένιωθε ασίγαστη κλίση προς την κατεύθυνση αυτή. Η φιλολαϊκότητά-του τον ενέπνεε να βρίσκει χρόνο να αναλαμβάνει την οργάνωση και την παραδειγματική λειτουργία Επιτροπών ή Οργανισμών δημοσίου ενδιαφέροντος. Σημειώνω εδώ προχείρως τους τίτλους μόνον των πολύ σημαντικών Οργανισμών στους οποίους υπηρέτησε ως **Πρόεδρος:**

- Γεωδαιτική Επιτροπή του Κράτους
- Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
- Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων
- Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Έρευνας
- Επιτροπή Βραβείου Εξαίρετης Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας.

Η παροιμιώδης εργατικότητα του, η παραδειγματική συνεργασιμότητα και το πάθος-του για τη λογική λειτουργία των θεσμών, τον ενέπνεαν. Και άφησα επίτηδες για το τέλος το διάσημο παιδί του: το ΑΣΕΠ – τον δημόσιο Οργανισμό Επιλογής Προσωπικού · αυτόν που έκοψε τον βήχα των πολιτικάντηδων να «διορίζουν» τους ψηφοφόρους των, εισβάρος των φορολογουμένων.

4. Κι όλα τούτα, πάντοτε εκτός κομμάτων – παρ' όλον ότι απο οικογενειακή παράδοση ο Βέης είχε ξεκάθαρες δημοκρατικές αντιλήψεις. Τον καιρό της δικτατορίας μάλιστα, όταν κάθε πανεπιστήμιο υποδείκνυε τρία πρόσωπα για την Πρυτανεία, η δέ χουντική κυβέρνηση θα «αποφάσιζε» τελικώς, σκαρφίσθηκα με τον Γιώργο ένα τέχνασμα: Στον αρμόδιο Σύλλογο Καθηγητών ΕΜΠ, αναθέσαμε σε έναν Συνάδελφο να θέσει την υποψηφιότητα των δυό μας. Τότε, ο (μετέπειτα υπουργός του Παπαδόπουλου) Αγαπητίδης, συμπαθής μέν αλλά χαμηλής πολιτικής αντιλήψεως άνθρωπος, απήτησε να δηλώσουμε εκ προοιμίου ότι «άν ψηφισθούμε, θα αποδεχθούμε». Είχε μυρισθεί το τέχνασμα – αλλά η αυστηρά εν καθαρευούσει και νομικοφανής αντίρρησή-μας, ότι ο Νόμος «ουδεμίαν προβλέπει πρό της ψηφοφορίας συζήτησιν», διατήρησε εφικτό το σχέδιό μας. Κι αφού ψηφισθήκαμε αμφοτέρωι πανηγυρικώς, σηκωθήκαμε και βγάλαμε το λογύδριό-μας περι της μη-αποδοχής 'λόγω των συνθηκών'.

Ο Γιώργος, τον Νοέμβριο του 1973, φυλακίσθηκε στο ΕΑΤ-ΕΣΑ. Τέτοια ήταν η αντίληψη εκείνων των αντεθνουργών για τις Κορυφές του έθνους.

5. Ας προσθέσω κι άλλο ένα δείγμα της ευρύτερης αναγνώρισης που είχε ο εκλιπών. Πρώτον, απο διακεκριμένα μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, τα οποία τον είχαν οίκοθεν προτείνει ως υποψήφιο μιας νέο-ιδρυμένης έδρας. Αλλά και απ' την ταπεινότητά μου, που παραιτήθηκα εγγράφως απ' την ανάλογη πρόταση που είχε γίνει και για μένα, γράφοντας ότι εγώ δέν συγκρίνομαι με την «αξία του Γεωργίου Βέη».
6. Κυρίες και κύριοι, επιτρέψτε-μου να συστήσω, κάθε φορά που συμβουλευέσθε τον πλοηγό σας, θυμηθείτε τον μόχθο που προηγήθηκε μέσω της Δορυφορικής Γεωδαισίας για τον γεωγραφικό προσδιορισμό θέσεως (GPS) – και τον προπάτορα Γεώργιο Βέη που τον χάσαμε πρόσφατα...

«Το Βήμα», Κυριακή, 13 Φεβρουαρίου 2022